

Systemansvarets tariffer i 2005

Dato: 25.10.2004 • Journalnr.: 3/1307-0300-0074

Resume Energitilsynet har truffet afgørelse om, at meddele Elkraft system og Eltra, at Energitilsynet kan godkende metoderne for prisfastsættelsen i overensstemmelse med de principper, der fremgår af virksomhedernes notat "Opdeling af den systemansvarlige virksomheds tarifpuljer 1. januar 2005". Godkendelsen er sket med visse nærmere beskrevne forbehold.

RESUMÉ

1. ET skal efter anmeldelse godkende de metoder der anvendes til at beregne systemansvarets tariffer. Herudover skal ET efter anmeldelse godkende de systemansvarlige virksomheders prisfastsættelse.

2. De systemansvarlige virksomheder har udarbejdet et notat, der beskriver grundlaget for virksomhedernes prisfastsættelse pr. 1. januar 2005. De systemansvarlige virksomheder er såkaldte "hvile i sig selv" virksomheder, og i notatet redegør virksomhederne i detaljer for, hvilke omkostningsarter der af virksomhederne henføres til de enkelte tariffer.

3. ET skal tage stilling til, om notatet kan danne baggrund for virksomhedernes prisfastsættelse for 2005.

4. Bortset fra de ændringer, der følger af ændringerne i lov nr. 494 og 495 af 9. juni 2004 (bl.a. afskaffelsen af tariffen for prioriteret produktion - PP-tariffen) er hovedprincipperne (metoderne) i notatet vedrørende prisfastsættelsen for 2005 uændret i forhold til metoderne i det tilsvarende notat vedrørende prisfastsættelsen for 2004, som ET tidligere har godkendt.

5. Sekretariatet kan indstille til ET, at de to selskabers metoder for prisfastsættelsen for 2005 kan godkendes med enkelte forbehold. ETS vil senere kontrollere, at den konkrete prisfastsættelse sker efter de godkendte metoder.

AFGØRELSE

6. Energitilsynet vedtog, at meddele Elkraft system og Eltra, at Energitilsynet kan godkende metoderne for prisfastsættelsen i overensstemmelse med de principper, der fremgår af virksomhedernes notat "Opdeling af den systemansvarlige virksomheds tarifpuljer 1. januar 2005"

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

Godkendelsen gives dog under følgende forudsætninger og forbehold:

- at indholdet af den nye regulering af den nye virksomhed "Energi Net Danmark" ikke opstiller krav til metoder og priser, som adskiller sig fra de i dag kendte krav.
- at ledelsen i et kommende Energi Net Danmark vil opretholde de nuværende tariffer.
- at resultatet af ETS's efterfølgende vurdering af virksomhedernes aftaler om systemydelse og regulerkraft bliver, at ETS finder disse aftaler i orden.
- at der ikke gennemføres harmoniseringstiltag, der fører til krav om ændringer i de af ET godkendte vilkår.

SAGSFREMSTILLING

7. Med ændringen af elforsyningsloven ved lov nr. 494 af 9. juni 2004 er elforsyningsloven ændret således det i § 76, stk. 1 nr. 1 er bestemt, at kollektive elforsyningsvirksomheder til Energitilsynet skal anmelde "de metoder", der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet - herunder tariffer, jf. § 73 a.

8. I den ligeledes nye § 73 a er bestemt, at Energitilsynet skal godkende de kollektive elforsyningsvirksomheders (herunder de systemansvarlige virksomheders) metoder for fastsættelse priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet.

9. Samtidig gælder som hidtil, at de systemansvarlige virksomheders prisfastsættelse efter anmeldelse skal godkendes af Energitilsynet, jf. elforsyningslovens § 71, stk. 2 og § 76. Godkendelsen efter § 71, stk. 2 sker på baggrund af de systemansvarliges budgetter over nødvendige omkostninger for den kommende periode. En eventuel over- eller underdækning reguleres i efterfølgende budgetperiode. Godkendelsen kan ledsages af vilkår.

10. De systemansvarlige virksomheder har udarbejdet [vedlagte notat](#), der beskriver grundlaget for virksomhedernes prisfastsættelse pr. 1. januar 2005. **Det vedlagte notat er en ligeværdig del af sagsfremstillingen i denne sag.** De systemansvarlige virksomheder er såkaldte "hvile i sig selv" virksomheder, og i notatet redegør virksomhederne i detaljer for, hvilke omkostningsarter, der af virksomhederne henføres til de enkelte tariffer. De systemansvarlige virksomheder har inden anmeldelsen til Energitilsynet sendt notatet til høring hos Dansk Energi og Energi styrelsen, der har fremsendt høringssvar.

11. For 2005 vil godkendelsen af metoderne for de systemansvarlige virksomheders prisfastsættelse blive påvirket af implementeringen af ændringerne af elforsyningsloven ved lov nr. 494 og lov nr. 495 af 9. juni 2004, samt af de aftaler der er indgået i forbindelse med lovændringerne.

12. De sidste år har de systemansvarlige virksomheder haft 4 tariffer: En nettarif, en systemtarif, en PSO-tarif (Public Service Obligations) og en PP-tarif (Prioriteret Produktion). Såfremt loven bliver fuldt implementeret (hvad der forventes i dette notat), skal der fremover kun være 3 tariffer: En nettarif, en systemtarif og en PSO-tariffen. PP-tariffen afskaffes og PSO-tariffen vil blive forhøjet med udgifter til pristillæg til miljøvenlig elproduktion.

13. Det forventes, at de 2 systemansvarlige virksomheder skal fusioneres til et "Energi Net Danmark". På grund af den store usikkerhed der har været om dannelsen af "Energi Net Danmark", har virksomhederne imidlertid budgetteret hver for sig for 2005. Den nye ledelse af "Energi Net Danmark" kan så eventuelt afgøre, hvorledes tarifieringen skal være i det nye selskab. I den forbindelse vil det sikkert blive vurderet, om der kan opretholdes forskellige tarifstrukturer mellem Øst- og Vestdanmark.

14. Eltra har den 9. september 2004 udsendt foreløbige tarifblad for 2005, idet virksomheden fandt, at der var et ønske fra netvirksomhederne for at få en sådan foreløbig udmelding. Eltra understreger imidlertid, at tarifferne først kan udmeldes endeligt, når Energistyrelsen har sat de relevante bestemmelser i elforsyningsloven i kraft.

EU-REGULERINGEN SAMT AFTALER VEDRØRENDE REGULERKRAFT

15. De systemansvarlige virksomheders omkostninger dannes af varetagelsen af de opgaver som elforsyningsloven pålægger dem.

16. De systemansvarlige virksomheder har i notatet henvist til, at bl.a. EU-reguleringen i et vist omfang begrænser de muligheder virksomhederne har for frit at fastsætte net- og systemtarifferne. ET har på sit møde den 27. september 2004 (i klagesagen fra Foreningen af slutbrugere af energi) besluttet nøje at følge processen med harmoniseringen af tarifferne i EU.

17. Virksomhederne har endvidere henvist til de indgåede aftaler vedrørende systemydelse og regulerkraft. Ifølge § 71 den nye elforsyningslov skal Tilsynet som noget nyt tage stilling til om omkostningerne i disse aftaler er **nødvendige** omkostninger. Tilsynet har endnu ikke vurderet de seneste aftaler efter de nye regler.

ET'S GODKENDELSE AF PRISFASTSÆTTELSEN FOR 2004

18. ET behandlede på sit møde den 15. december 2003 et notat, hvori de 2 systemansvarlige virksomheder redegjorde for den model, hvorefter tarifferne ville blive fastsat i pr. 1. januar 2004.

19. Det var så planen, at modellen i dette notat med små rettelser kunne bruges ved fastsættelsen af tarifferne de kommende år. Notatet vedrørende de systemansvarlige virksomheders tarifiering pr. 1. januar 2005 er netop en ajourføring af notatet vedrørende tarifieringen for 2004.

20. ET besluttede på sit møde den 15. december 2003, at meddele de to systemansvarlige virksomheder, at ET kunne godkende en prisfastsættelse i overensstemmelse med de principper, der fremgik af det notat som de systemansvarlige virksomheder i fællesskab havde udarbejdet

21. ET fandt dog, at den nye systemtarif skulle opkræves af nettoforbruget og ikke som foreslået af de 2 systemansvarlige virksomheder af bruttoforbruget. ET tilkendegav endvidere, at ETS i løbet af 2004 ville indkalde de systemansvarlige virksomheder med henblik på drøftelser af ex ante og ex post dokumentationskrav vedr. de systemansvarliges tariffer.

22. Herudover havde ET allerede i forbindelse med tarifgodkendelsen for 2003 tilkendegivet, at ETS skulle undersøge baggrunden for de store forskelle mellem Øst- og Vestdanmark i de systemansvarliges nettariffer samt undersøge forskellene i anvendelse af tidstarifiering i Øst- og Vestdanmark.

ETS HAR I 2004 VÆRET I DIALOG MED DE SYSTEMANSVARLIGE VIRKSOMHEDER

23. ETS har i 2004 haft flere drøftelser med de to systemansvarlige virksomheder om godkendelsen af prisfastsættelsen. Disse forhandlinger har ført til følgende afklaring af de udestående spørgsmål:

- De systemansvarlige virksomheder efterkom umiddelbart ET's beslutning om at systemtariffen skulle opkræves af nettoforbruget. De systemansvarlige virksomheders oprindelige forslag indebar, at de industrikunder, der var egenproducenter ville komme til at betale mere til de systemansvarlige virksomheder, idet den kommende systemtarif ville blive opkrævet af bruttoforbruget, hvilket var i modsætning til de dagældende regler. For kunder der ikke er egenproducenter ville forslaget i princippet kunne betyde en mindre tarifnedsættelse.
- I forbindelse med aflæggelsen af de systemansvarlige virksomheders årsregnskab skal virksomhedernes revisorer revidere årsregnskabet - herunder de puljer, der dannes for hver tarif der opkræves. Hver tariftype skal "hvile i sig selv". Over/underdækning i puljerne vil blive indregnet i budgettet det efterfølgende år. ETS kontrollerer løbende at budgetterne ikke udarbejdes, således at der systematisk oparbejdes større overdækning i puljerne, således at virksomhederne utilsigtet låner penge fra forbrugerne.
- Forskellene i nettarifferne i Øst- og Vestdanmark stammer fra indtægtsrammereguleringen. Nettariffen bestemmes af det beløb de systemansvarlige virksomheder betaler for at få stillet net til rådighed. Blandt andet pga. problemerne med opgørelse af fri/bunden kapital kan der ikke gennemføres analyser, der kan belyse, hvorfor der er de nævnte forskelle mellem nettarifferne mellem Øst- og Vestdanmark. En forklaring kunne være, at transmissionsnettene er nyere og dermed dyrere i Østdanmark end i Vestdanmark.

- De systemansvarlige virksomheders overvejelser vedrørende tidsdifferentiering er gennemgået i notatets bilag 5. Ved omlægningen af PP-tariffen har Eltra og Elkraft System søgt at minimere den omfordeling mellem forbrugergrupper som afskaffelsen af aftagepligten vil medføre. PP-tariffen er i dag tidsdifferentieret i begge områder og udgør 30-40 pct. af betalingen for elforbruget. Ved omlægningen af PP-tariffen til PSO tariffen stiger forbrugernes køb af markedsel til 100 pct. Ved vurderingen af påvirkningen af elforbrugerne indgår markedsprisens prisvariation over døgnet. Denne prisvariation er større i Eltras område end Elkrafts Systems område. Dette bevirker, at der i Eltras område opnås en stort set uændret fordeling mellem forbrugergrupperne ved at undlade tidsdifferentieringen af PSO tariffen. I Elkraft Systems område er en tidsdifferentiering af PSO tariffen nødvendig for at undgå en omfordeling mellem forbrugergrupperne. Virksomhederne mener, at det skal være op til den nye Energinet Danmarks ledelse at afgøre den fremtidige tarifpolitik.

BEGRUNDELSE

24. ET og de systemansvarlige virksomheder var på forkant af udviklingen da ET sidste år godkendte et notat med en metode til **prisfastsættelsen** fra de systemansvarlige virksomheder, selvom elforsyningsloven alene indeholdt bestemmelser om, at ET skulle godkende prisfastsættelsen.

25. De seneste ændringer af elforsyningsloven, hvorved bl.a. ændringer i EU-retten bliver implementeret i dansk lovgivning, betyder, at ET som noget nyt i år også **skal** godkende **metoderne** for fastsættelse af priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet.

26. De forbehold som ET tog ved sidste års godkendelse af metoderne prisfastsættelsen er afklaret ved forhandlinger med virksomhederne i indeværende år.

27. Notatet vedrørende de systemansvarlige virksomheders tarifpuljer pr. 1. januar 2005 opfylder efter ETS opfattelse kravene til godkendelse af metoden for de systemansvarlige virksomheder prisfastsættelse.

28. Notatet forudsætter fuld implementering af det politiske forlig af 29. marts 2004, og ET's godkendelse af metoden til prisfastsættelse må indeholde samme forbehold.

29. Det er ETS's opfattelse, at det er hensigtsmæssigt, at det nye selskabs ledelse afgør, om spørgsmål om forskelle i tidsdifferentiering mellem Øst- og Vestdanmark eller om der skal ske en harmonisering.

30. Godkendelsen af metoderne for prisfastsættelsen for 2005 bør ske med forbehold for resultatet af ETS efterfølgende vurdering af virksomhedernes aftaler om systemydelse og regulerkraft, samt med forbehold for tarifharmoniseringstiltag, der eventuelt vil ske indenfor EU.

31. ETS finder endelig, at godkendelsen af metoderne til prisfastsættelsen for 2005 skal ske med et generelt forbehold for indholdet af den regulering, der beslutes i forbindelse med dannelsen af "Energi Net Danmark". ETS er endnu ikke bekendt med indholdet heraf.